

مدیری : ابن السری
احمد جودت

مؤسسی : ابن السری
مصطفی نادق

آشیان

ادبی ، علمی ، سیاسی ، اجتماعی ، فنی ، اخلاقی هفته لقی مجموعه در .

پنجشنبه

ایکذی جلد

نومرو ۲۵

برنجی سنه

۱۲ صفر ۱۳۲۷

۱۹ شباط ۱۳۲۴

مندرجات

ماضی و آتی سعید حکمت	جہل مرکب کلیسیا رفعت
اعانہ شتائیہ اشرف	آناطول فرانس آصف نفی
مانٹرک ساحلندہ حسین سیرت	ام دریا سایمان بحری
یادبعید علی سعاد	

استانبول

محل ادارہ سی : جفال اوغٹندہ ادارہ مخصوصہ

جفال اوغٹندہ ایاصوفیہ جائہ سندہ : « مطبعہ خزیرہ وشرکاسی »

۱۳۲۴

حیات فکریہ

آناطول فرانس

آناطول فرانسك آثارى هیچ بر شعبه ادبیہ یہ ادخال ایدیلہ من. اورومانجی اولمقن زیادہ بر مورالیستدر . ۱۸۴۴ء پارسنده تولد ایدن آناطول فرانس زمان صباوتنده کتابجی اولان پدرینك دکاننده هر کون کتابلرله مناسبتده بولنهرق کندیسنده ذوق تنبع ومطالعہ یی اویاندیرمشدرکه حیات فکریہ سنده بونك پك بویوك تأثیری اولمشدر. صوکرہ لری مطالعاتی توسیع ایتدیکی زمان کوردی که فکریشر عدم قطعیت وتضاد ایله مالیدر. موسیو سیلووستر بونارده مادمازل پرہ فہر بونارک حجرہ اشتغالنه کیردیکی وقت بر فریاد حیرتله دیورکه: « اوخ نه قدر، نه قدر کتاب! بونلرک ہپسنی اوقودیکز می؟ » او وقت اختیار عالم جواب ویریور: « ہیہات، اوت! » وبر ادای یأس ایله علاوہ ایدیور: « ایستہ بونك ایچینکه هیچ بر شی بیلمیورم. چونکہ بوتون بوکتابلر اوقدر بر بریتہ مخالف افکارى محتوی که انسان اونلرک ہپسنی اوقویجہ دوشونمکدن بشقہ بر شی یاپہ میور. » دہا هنوز آناطول فرانس موسیو سیلووسترک سندنہ واصل اولمہ دن نہ حیات ونہ دنیانك هیچ بر حقیقت احتوا ایتہ دیکنی آکلامش ایدی. اونك بوتون فلسفہ سی ایلك نشر ایتدیکی اشعارندہ تمامیلہ مندمجدر. موسیو فرانسه کوردہ دنیادہ هیچ برشی حقیقتدہ موجود اولمیدینی کبی نظرندہ مہ تافیزیکدہ اولمیدینی ایچون اخلاق دنیلن شی یوقدر. فقط عصردن عصرہ دہ کیشہن وەر مملکتندہ متخالف اولان بر طاقم عادات واردر. کذلک فن دہ یوقدر. کوز اوکنہ وضع ایدیلہن بر میقروسقوپلہ اوکوزیر انسانہ عائد اولمقن قورتولہ من. بناءً علیہ میقروسقوپك بورادہ یایدینی برشی وارسہ اودہ تدقیق ایدیلہن موجوداتی تضعیف ایتمکدن عبارتدر. علوم ریاضیہ نك دہ بر حقیقت اولمسی اونکله آردمزدہ موجود روابط سبیلہ در. بناءً علیہ دنیادہ بزہرشیدہ

روحزك انعكاساتی مشاهده ایتكدمیز . شو حالدہ بویله بر فلسفه نك انسانی بدینلکه سوق ایتسی بر نتیجه ضروریه دکلدر . ذاتاً اونك نیهیلزمی اولی دائماً یأسدن ضیانت ایدر . بناءً علیه حقیقتده بیلنه جك برشی اولما یخه بیلهمه مکدن نهدن مایوس اوللی؟

آناطول فرانس هرشی صنعتہ تابع عد ایدرهك اشیا یی شاعرک هوساتی آهنگدار ایدن اشکال صافیه کی کورور، مخالف برشی سویک قورقوسیه قطعاً موسوس اولمز؛ وناریخی مکملأ بیلیر . حتی صفحات تاریخیه نك بر قسمی اوکا او قدر مونسدرکه خرسیتانلغک مبدائی، قرون وسطی ایتالیاسنی واون سکرنجی عصری اونك قدر هیچ کیمسه بیلمز . عالم اولدینی قدر صنعتکار اولان آناطول فرانس اسکی کتابلرده ماضینک شکل ذی حیاتی تحری ایله مشغولدر . مع مافیه بر رومانجی اولق ایچین ایجاب ایدن اوصاف (ایجاد و منطق) اونده تمامیه موجود دکلدر .

چونکه ایجاد کتابلر آرسنده انکشاف ایتمز . ادبیاتله مشوع اولان بر روح ایجاد واختراع او قدر مستعد اوله مز . بوسبیله احتمال اناتول فرانس قدر هیچ بر رومانجی بوخصوصده دهآ از مخترع اولمه مشدر . La rotisserie de la reine Dédaque ده غریب ومشوش بر طاقم وقایع جریان ایدر . علی الخصوص رومانلرنده اک اهمیتلی اشخاص بویوک بر وظیفه ایفا ایتزلر . منطقه کلنجه موسیو فرانس اوکا هیچ اهمیت ویرمز . مکتبده کچن حیاتنده دائماً اطاعته وهردرلو انتظامه دشمن قالمش ، صنعتده هپ خارجی شیلرله مشغول اولمشدر . اثرلری اوقوندینی وقت کندی کندینه محظوظ اولق ایچین یازدینی آکلاشیلیر . بررومانی موقع ایجاد وضع ایدن شی فعلدر . حالبوکه اونك رومانلرنده فعل او قدر اهمیتدن ساقطدرکه بوسورتله اثرلری وحدتن دائماً اوزا قدر . چونکه او دائماً اشخاصی واونلرک حرکاتی لاقیدانه برتجسسله نظر اعتباره آلیور . «Le lys rouge» تدقیق اولوندینی زمان بزی هیچ متهیج ایتمز . چونکه تهره زله ده شارترک آرقه سنده مؤلفک کنیدیسنی احتراصاتنک بوتون مناظر یله مشاهده ایدیوروز . رومانک مالکانه حقیقیسی حقیقت حاضره اولدینی حالدہ

اونك اثرلرينك موضوعنى اكثرياسكى زمانلارك احوال ووقايى تشكيل ايدر. بالعكس Histoire contemporaine نامى آلتئده يازدىنى اثرلرده ناتوراليستدر. صنعتده كوزلدىن باشقه هيچ برشى حقيقى دكل و حقيقى صنعت، شعردر. ناتوراليزم هيچ بر زمان ايدى آليزمدن زياده حقيقى دكلدر. اكر ناتوراليستلر اولدىنى كى ايدى آليستلرده متساويآ آثار خارجيه نك بر بازيجه سى ايسه، اكر طبيعتدن اخذ واقعباس ايتديكمز شيلرله احوال روحيه مز مناسبدار ايسه او حالده صنعتدن حقيقى دكل كوزللكى طلب ايمه مز ايجاب ايدر.

سيلوستر بونارك جانيئنده سجلياني تصوير وياخود «Ahais» ده نيل حواليسنى توصيف ايتك ايچين موسيو فرانس اورالرى زيارته محتاج اولدىنى حالده بوتصويراتى شايان حيرتدر. وبويله طبيعتى رسم ايدى نك بزه تماميله حقيقى بر تصوير ياپار. حيات حاضرى رسم ايتديكى زمان بيله ناتوراليستلردن تفريق اولنه بيليركه بوضورتله صنعت حقئده كى افكارى تمامآ اونلرك فكريته مخالفدر. اونك اشخاصى آز حركت ايدر، فقط چوق سويلرلر. وبويله مكلمه لرئنده آناطول فرانسك بوتون دهاسى ومهارت صنعتكارانه سى تجلى ايدر. حتى اشخاصندنك عاديلرى بيله اونك سحار قلميله نازك وظريف برشكل اكتساب ايدر. بوتون كتابلرئنده هپ باشقه ناملر آلتئده كئيدىنى مشهود اولور. موسيو سيلوستر بونار، راهب قوواينار وموسيو برژدره حقيقتده آناطول فرانسدر. مع مافيه بواوچ شخص منظره، قيافت، عادات ومسلك حتى سىماى اخلاق اعتباريله بربرندن حس اولنه جق درجه ده فرقليدرلر. موسيو بونار اختيار بر آكه تولوغدركه دماغى خيالات ايله ماليدر. راهب قوواينامه اورتودوكس مذهبته صوك درجه ده مربوط بر آدمدر. موسيو برژدره ايسه فكريتك آچيقلاغيله شاگردلرى آردئنده دائما موجب قيل وقال اولور. بواوچ شخصك طرز تكلملرئنده لطيف، بر نزاکت وعصاره لى برصافيت، او قدر ناقابل تقليد، مزهر بر ساده لك وبر صفوت عالمانه واردركه بوهيچ بردهايله نصيب اولمىدى. وبوشكل ظريف التئده آناطول فرانس فكري بشرك عدم قطعيتى، كائناتك هيچاكنى اثبات ايله اوغراشير.

مورالیست فرانسک شمدی یه قدر بوتون یاپدینی شیلر فلسفه اخلاق یاخود فلسفه تاریخ حقنده بر سلسله تفکرات خصوصیه در . سیلوه ستر بوناری نشر ایتدکدن صوکره آناطول فرانسک تدریجاً کندینی وولته رک نفوذندن تخلص ایتدیکی ادعا اولنیورسده بودوغری دکدر . چونکه اساساً وولتهر ایله اونک آردسنده فرق واردر . وولتهر او قدر نیکیندرکه آناطول فرانس ایله مقابسه اولنه مز . ذاتاً فرانسه ده اون سکرانجی عصرده حتی «۱۸۷۰» کنجیه یه قدر هیچ کیمسه بدین دکدر . فرانسز روحه بدینلک زهرینی تلقیح ایدن ۱۸۷۰ هزیقی اولمشدر . اوزماندن بری فرانسز افق سیاسی وادیسی خلاصه فرانسز افق فکریسی دائماً کشف ظلمتلره مستور اولمشدر . بلکه ترقیات مدینه کده انسانلرک بدینلکنه چوق تأثیری واردر .

آناطول فرانسه کوره اصل فضیلت هیچ بر شئه قاریشمیه رق حیاتک بوتون انعکاساتی اوزاقدن تماشا ایده بیلمکدر . چونکه؛ ایشته، ویرژیل، دانته، لوقونت دولیل، ارنست رمنان بزه او یله بر سلسله خاطرات براقیدیلرکه هر دورلو قیوددن زیاده اونلره تحمل ایده بیلرز . واقعا کنجلردن بر چوقلری اوکا بر طاقم نقائص اسناد ایدیورلر . فقط قورنهی، مولیه، لوساز، ویقتور یه ساردو کی دهاته ده عین اسنادات واقع اولمه مشمیدر؟ آناطول فرانس، حقنده کی اعتراضاتک هیچ برینه جواب ویرمه دی؛ وپک ایی یاپدی . آناطول فرانس وقتیه برونیهر ایله شخصیت وعدم شخصیه دائر جریان ایدن مناقشه سی ایله فیلسوف پیرونی چوق آکدیرمده در . «Histoire contemporaine» ی یازمغه ماشلادینی زمان عادات وفضاحت حاضرده تصویره باشلامسی هر کسده عمومی بر نمونیت حصوله کتیردی . بز اونک اثرلرینی اوقومقله زمانک بر مزهره شوق ونشاط ایچنده کچدیکنی حس ایدیورز . حالبوکه ارککلر کوندن کونه قابالشوب چیرکینلشیورلر، قادینلرایسه سیپه نسرک دیدیکی کی مدنیتک بوتون ایجاباتی قبول ایتمکه برابر حس ابتدایلرندن همان هیچ برشی غائب ایتیورلر . بزه اشخاصی بویه کوزدل کوستردن اونلرک بنیه اخلاقیلری دکل فقط آناطول فرانسک او سحر قلمیدر .

فلسفه‌سی ایکی کلمه ایله خلاصه ایدیه بیلیر . استهزا و مرحمت . مع مافیه انسانلری صمیمیتله سهون موسیو فرانس ساعات جنتیله برابر غایت تدبیرلی بر آدم اولوب بر اطمینان حسودانه ایله فکر بشرک استقلالنی مدافعه ایتشدیر .

ماقس نورد او دیورکه : « آناطول فرانس آقاده می اعضاسندن اولدیغنه رغماً حیات ایله مالی بر قوه فکریه به مالکدر . بوکون هیچ بر ادیب تصور اولنه مزکه آناطول فرانسک اشغال ایتدیکی درجه بی اشغاله لایق اولسون . واقعا ردنانک برشا کردی دینیورسده بوتما میله دوعری دکدر . اگر قسماً اونک تلمیندی دینش اولسه ایدی تعریف تمام اولمش اوله جق ایدی . چونکه ردنانک سلطنت فکریه سی پک واسع ایدی . عالم اولمق اعتباریله پک آز رقیبی وار و محرر اولمق اعتباریله کندی درجه سنه یا قلاشه بیله جک هیچ کیمسه یوق ایدی . اونک مدافعه ایتدیکی افکار کندیسنک اولمیوب بلکه او بر طاقم احتمالات ممکنه بی مدافعه ایدن بر آووقات ایدی . خاستون پاری کی آناطول ده ردنانک تلمیندی ایسه ده تلمیند ایله استاد آره سننده هر نقطه ده عین مشارکت افکار موجود دکدر . »

« L'orme du mail » او یله بر نفیس اثر در که زنکین ادبیاتلر او یله بر اثری حتی اون سنه ده بیله حاصل ایده مزلر . فقط اثر لر نده حکایه ایتدیکی بو حادثاتک حیات حاضر ایله او قدر آز مناسبتی وارد که اکثریا بزی کافی درجه ده محظوظ ایتز . چونکه بر آورده بوکونکی حیات مزله مناسبتدار اولان شیلری تحری ایدرز .

منقد اولمق اعتباریله اونکله بروتنیه آره سننده قطعی بر تضاد واردر . انتقاد ادیبی تانده نشر ایدوب بالا آخره حییات ادبی نامیله جمع ایتدیکی مقاله لر دن عبارتدر . موسیو فرانس دیرکه : « انسان هیچ بروقت کندیسنی کندیسندن تجرید ایده مز . بناء عایه تنقیدک غیر شخصی اولمی امکان خارجددر . » ردنانک تحت نفوذنده اولدینی قدر بلکه ده زیاده مونته ینک تأثیری آلتددر . طرز تحریری ، لطافت سحاری ، شوخلفی و بر اسلوب مشخص ایله بوا یکی بو یوک آدمک خیالی کورونور . فقط تنقیدی سه و مدیکی ایچین آز بر مدت صوکره اونی ترک ایتشدیر .

آناطول فرانس صوك زمانلرده سوسياليزمه تمايل ايتمشدر. «Sur lapierre»
 «blanche» ده بشريت ايچين بر آتى سعادت تمنى ايتكدهدر. «پرو آرمنيا»
 غزته سنده كي مقالاتي؛ قونفرانسلىرى، ومختلف جلسهلرده ايراد ايتديكي نطقلىله
 حكومت مستبدل مزك شدتله عليهنده بولنهرق بوتون طلاق لسانيه سيله ارمنيلىرى
 مدافعه ايتمشدر. صوكره بوتون بونطقلىرى «Vers les temps meilleurs» عنوانيله
 بر كتابده جمع اولنمشدر. دره يفوس مسئله سنده كي طور وحر كتيه عدالتك
 نه بويوك عاشقى اولديغنى كوسترن آناطول فرانس ارمنيلىرك حقوقنى مدافعه
 ايتديكي وقت فرانسه يي تركياده كي ارمنى قتال عموميسنه لاقيد دورديغنى ايچين
 مؤاخذه ايدرك لوراندم مسئله سى كبي بر منفعت خسيسه اوغرنده مدلل يه فيلو
 كوندرن وخادم انكار عدالت اولديغنى ادعا ايدن فرانسه نك تاريخ بشري قانله
 لكه اين بو وحشته اوزاقدن سيرجى قالمسنى شدتله تقبيح ايتمشدر. اوزمان
 تركلىرى باربار وعالم مدنيتدن خارج عد ايدن موسيو آناطول فرانسك بوكونكى
 شاين حيرت انقلابزدن صوكره نكبرينى تبديل ايدرك اونكده هر كس كبي
 بزى تقدير ايتديكنى اميد ايدلم.

كانون اول ۱۳۲۴

آصف نفعى

